

UDENRIGSMINISTERIET

821

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

4. maj 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets orienterende notat om forslag til Kommissionens forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion, forarbejdning og afsætning af fiskerivarer, dokumentnr. 2003/C 265/03 (EU-Tidende) m. senere rettelser.

P. H. Orskov

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

4. kontor

J.nr.: 1448

Den 30. april 2004

FVM 191

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion, forarbejdning og afsætning af fiskerivarer

Dokumentnummer: 2003/C 265/03 (EU-Tidende) med senere rettelser

Baggrund

Kommissionen har den 5. marts 2004 til medlemsstaterne sendt et revideret udkast til forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion, forarbejdning og afsætning af fiskeriprodukter (gruppefritagelsesforordning). Den 10. maj 2004 afholdes møde i Det Rådgivende Udvalg for statsstøtte om dels dette forslag dels et samtidig fremsendt ligeledes revideret udkast til nye retningslinier for gennemgangen af statsstøtte til fiskeri og akvakultur, som skal erstatte de hidtidige retningslinier for gennemgang af statsstøtte til fiskeri og akvakultur (2001/C 19/05). Retningslinierne er blot en kodificering af Kommissionens praksis på statsstøtteområdet inden for fiskerisektoren og er derfor ikke formelt underlagt de samme høringsprocedurer som gruppefritagelsesforordningen. Forslagene behandles dog begge på mødet, da de til sammen udgør rammerne for ren national statsstøtte inden for fiskerisektoren.

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EF) nr. 994/98 af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 92 og 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte.

I henhold til artikel 8 i Rådets forordning nr. 994/98 skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte inden den offentliggør et udkast til forordning, og inden den udsteder en forordning. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster, i givet fald ved afstemning. Udtalelsen optages i mødeprotokollen. Derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at deres holdning indføres i mødeprotokollen. Det rådgivende udvalg kan henstille, at udtalelsen offentliggøres i EU-tidende. Kommissionen tager størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse.

Kommissionens første udkast til forordningsforslag samt nye retningslinier blev drøftet på et møde den 22. oktober 2003 i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte. Herefter blev forslaget med visse ændringer offentliggjort i EU-tidende den 4. november 2004 med henblik på indgivelse af bemærkninger fra alle såvel medlemslande som 3. parter, herunder private virksomheder.

En lignende gruppefritagelsesforordning på landbrugsområdet trådte i kraft i januar 2004. Desuden er et forslag om de minimis-forordning på landbrugs- og fiskeriområdet pt. under behandling i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte, hvor det første møde blev afholdt den 18. marts 2004.

Eventuelle bemærkninger til det offentliggjorte udkast skulle være Kommissionen i hænde senest den 4. december 2003. Fra dansk side er det tilkendegivet, at man ud fra en samlet vurdering af forslaget ikke kan støtte den foreslåede gruppefritagelsesforordning, idet man ikke finder det hensigtsmæssigt at gøre muligheden for statsstøtte lettere inden for fiskerisektoren på grund af fiskeriets særlige struktur.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Ved forordningsforslaget udnytter Kommissionen sin kompetence til at fastsætte gruppefritagelsesordninger for visse statsstøtteområder. Både ved forordningsforslagets og retningsliniernes krav til medlemsstaternes om indberetning af statsstøtteordninger og årlig afrapportering af ydet støtte til Kommissionen sikres det indre marked og lige konkurrencevilkår for virksomheder og fiskere i EU. Forslagene vurderes således at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Medlemslandene er i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 3, generelt forpligtet til at forud-anmelde og afvente Kommissionens tilladelse, inden en støtteordning kan træde i kraft. Hvis støtteordningen imidlertid falder ind under en gruppefritagelse, skal det blot oplyses for Kommissionen 10 dage inden støtteordningens ikrafttræden, og Kommissionens godkendelse skal ikke afventes.

I Rådets Forordning (EF) nr. 994/98, den såkaldte "bemyndigelsesforordning", gives Kommissionen på en række områder bemyndigelse til at udstede gruppefritagelser. Indtil videre har Kommissionen udstedt gruppefritagelser for støtte til beskæftigelse, uddannelse, små og mellemstore virksomheder (SMV) samt de minimis-støtte, hvoraf fiskerisektoren kun er omfattet af de to førstnævnte. Kommissionen har dog fremsat forslag til de minimis-støtte på landbrugs- og fiskeriområdet.

I bemyndigelsesforordningen er nøje fastsat, hvilke bestemmelser gruppefritagelserne skal indeholde, herunder regler om gennemsigtighed. Endvidere skal medlemsstaterne føre register og hvert år forelægge Kommissionen en rapport om anvendelsen af de enkelte gruppefritagelser. Det betyder, at Kommissionen fortsat behandler klager og har en vis kontrol med den støtte, der fritages for anmeldelsespligten.

Den foreslåede gruppefritagelse gælder for små og mellemstore virksomheder (SMV¹) i fiskerisektoren, hvilket betyder, at forordningen vil komme til at dække næsten hele fiskerisektoren.

De former for statsstøtte, hvortil der kan ydes støtte i henhold til forslaget, er uddrag af de hidtidige retningslinier for statsstøtte til fiskeri og akvakultur og i vidt omfang betinget af, at krav og støttelofter i 2792/1999 (FIUF-forordningen) overholdes. Af udkastet til nye retningslinier fremgår de øvrige foranstaltninger, hvortil der kan ydes statsstøtte, men som kræver Kommissionens godkendelse inden iværksættelse. Desuden skal de støtteforanstaltninger, som nævnes i gruppefritagelsen, godkendes af Kommissionen, hvis de ikke overholder kravene eller overstiger støttelofterne i gruppefritagelsen. Gruppefritagelsen og retningslinierne er således komplementære.

Fiskeriområdet er fortsat ikke omfattet af retningslinierne for regional støtte². Statsstøtte til reklame i snæver forstand er heller omfattet af den foreslåede forordning, men skal fortsat bedømmes i henhold til reklamerammebestemmelserne (2001/C 252/03)³.

I henhold til forordningsforslaget kan der ydes statsstøtte til følgende foranstaltninger:

- Investering i:
 - * beskyttelse af akvaressourcer og udvikling af dem,
 - * salgsfremmende foranstaltninger og reklame for fiskeriprodukter,
 - * forarbejdning og afsætning,
 - * fiskerihavneanlæg,
 - * akvakultur- og ferskvandsfiskeri.
- Innovative foranstaltninger og teknisk bistand.
- Producentgrupper.
- Endeligt ophør med fiskerivirksomhed ved ophugning af fiskefartøjer eller overflytning af dem til nul-profit formål uden for fiskerisektoren.

¹ Op til 250 ansatte, en omsætning på 40 mio. € eller en balance på 27 mio. €.

² Retningslinier for statsstøtte med regionalt sigte (EFT C 74 af 10.02.1998, s. 9), i den ændrede udgave (EFT C 258 af 09.09.2000, s. 5).

³ EF-rammebestemmelser for statsstøtte til reklame for produkter opført i EF-traktatens bilag 1 og visse produkter uden for bilag 1.

- Socio-økonomiske foranstaltninger.

De maksimale tilladte statsstøtteniveauer for de enkelte foranstaltninger svarer til FIUF-forordningens satser i bilag IV, som også gælder i de gældende retningslinier for gennemgang af statsstøtte til fiskeri og akvakultur.

Der kan ikke ydes:

- driftsstøtte
- eksportstøtte
- støtte til fremme udelukkende af indenlandske produkter
- støtte som medfører kapacitetsforøgelser
- støtte til allerede gennemførte aktiviteter
- støtte i strid med den fælles fiskeripolitikens regler
- kumuleret støtte efter flere EU eller nationale ordninger til samme støtteforanstaltning
- støtte til individuelle projekter over 2 mio. € eller over 1 mio. € pr. år pr. modtager.

Gennemsigtighed og kontrol:

- Medlemslandene skal **senest 10 dage** inden en støtteordnings ikrafttræden sende et skema til Kommissionen med **oplysninger om støtteordningen** med henblik på offentliggørelse i EU-tidende.
- Medlemslandene skal føre et **detaljeret register** over støtteordninger iht. denne forordning (opbevares i 10 år).
- På Kommissionens forlangende give alle nødvendige oplysninger inden 20 dage.
- Medlemslandene skal sikre, at der ikke ydes støtte, som medfører, at lofterne i gruppefritagelsen overstiges.
- Medlemslandene skal sende en **årlig rapport** til Kommissionen med oplysninger om udbetalt støtte mv.
- Medlemslandene skal på **Internettet** offentliggøre støtteordningernes fulde ordlyd og meddele Kommissionen web-adressen.

Overgangsordning:

Allerede notificerede støtteordninger, som ikke er færdigbehandlede i Kommissionen, vurderes primært i henhold til gruppefritagelsen. Hvis gruppefritagelsens betingelser ikke er opfyldt vurderes støtteordningen efter retningslinierne for statsstøtte i fiskerisektoren.

Ophørsperiode:

Forordningen foreslås foreløbigt kun anvendt indtil den 31. december 2006.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Konsekvenser

Forslaget til gruppefritagelse sammenholdt med forslaget til nye retningslinier betyder umiddelbart, at det bliver nødvendigt at ændre tilskudsordningen vedrørende "yngre fiskere" og forsøgsfiskeriordningen. Som forslaget foreligger pt. vil det kræve en lovændring at tilpasse tilskudsordningen for "yngre fiskere" til de foreslåede retningslinier og ændrede tilskudsbe- tingelser, hvorimod ændring af forsøgsfiskeriordningen kan ske administrativt.

Høring

Forslaget har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri) samt Specialudvalget for konkurrenceevne og vækst i Økonomi- og Erhvervsministeriets regi.

Dansk Fisk er generelt imod forslaget, idet man frygter, at det vil medføre mere statsstøtte. Hvis forslaget ikke kan stoppes, bør der ifølge Dansk Fisk arbejdes for en udbygning af kontrolmulighederne.

Danmarks Fiskeriforening finder, at man generelt bør være tilbageholdende med statsstøtte. Danmarks Fiskeriforening anbefalede dog, at forsøgsfiskeriordningen samt "yngre fisker"- ordningen videreføres som hidtil, idet disse begge er væsentlige fremadrettede ordninger.

Danske Maritime kan ikke støtte den foreslåede gruppefritagelsesordning. Danske Maritime finder det nødvendigt, at Kommissionen bevarer og anvender midler til at nedbringe statsstøtte og til hurtigt at gribe ind overfor overtrædelser. Det optimale middel hertil er ifølge Danske Maritime forhåndsgodkendelser. Gruppefritagelsesordninger er efter Danske Maritimes opfat- telse alene anvendelige, hvor der kun er ringe risiko for at statsstøtte forvrider konkurrencen mellem medlemsstater. Det forhold, at virksomheder indenfor fiskerierhvervet typisk er mindre end f.eks. bilfabrikker, betyder ikke at støtte til fiskerierhvervet ikke virker konkurrence- forvridende.